

NOVA UNIVERSITY
NOVA SCHOOL OF BUSINESS AND ECONOMICS

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
**INNOVATION POTENTIAL:
STATE, CLUSTER, ENTERPRISE**

December 27th, 2019

Proceedings of the Conference

**Lisbon, Portugal
2019**

PROBLEMS OF MANAGEMENT AND MARKETING

Вовчанська О. М., к.е.н., доцент

*Львівський торговельно-економічний університет
м. Львів, Україна*

Іванова Л. О., к.е.н., доцент

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського
м. Львів, Україна*

КОН'ЮНКТУРА СВІТОВОГО РИНКУ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ

Діловий туризм (business travel) – напрям сучасного туризму, що розвивається найшвидше. Власне кажучи, поєднання ділових візитів з можливостями огляду країни перебування і короткострокового відпочинку використовувалося досить давно, проте як самостійний і високоприбутковий цей напрям сформувався в 80-90-ті роки ХХ століття. Особливо затребуваним діловий туризм став в останні роки, і ця сфера туристичної індустрії постійно збільшує обсяги.

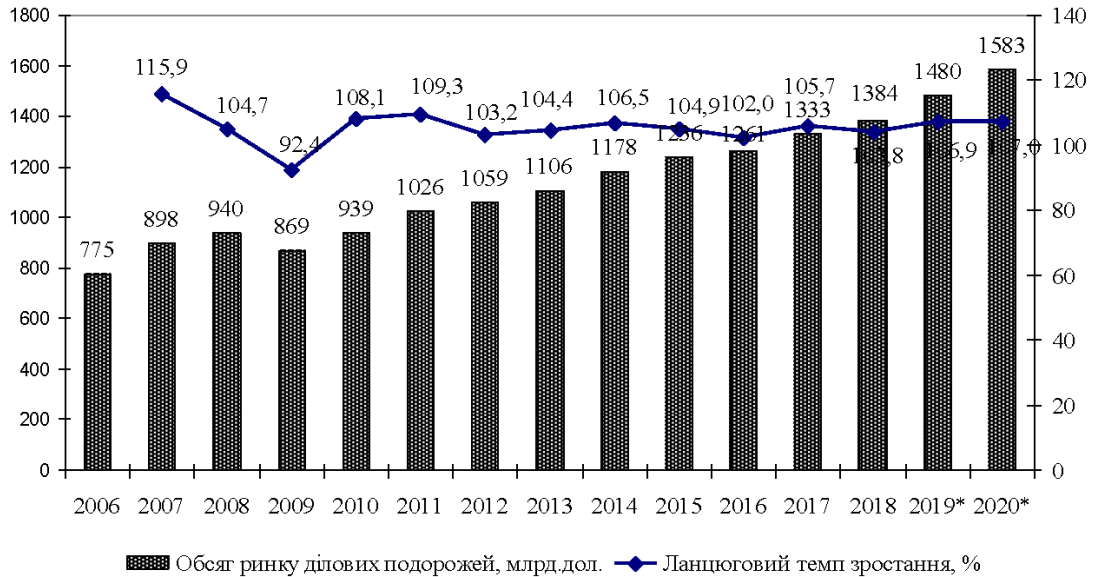
Діловий туризм відіграє дуже важливу роль у розвитку національної економіки будь-якої країни, активно сприяє її інтеграції в світовий ринок. Діловий туризм дуже багатогранний, і охоплює індивідуальні та групові ділові поїздки керівників і співробітників; участь у заходах, організованих промисловими і торговельними корпораціями; участь в з'їздах, конференціях, семінарах, які влаштовуються політичними, економічними, науковими, культурними, релігійними та іншими організаціями; відвідування торгово-промислових виставок і ярмарків та участі в їх роботі; заохочувальні поїздки для співробітників і клієнтів (інсентив-тури).

Згідно з інтегральною оцінкою Міжнародної асоціації ділового туризму (Global Business Travel Association (GBTA) [1] та дослідницьких організацій світовий ринок ділових подорожей у 2018 р. склав \$1,37 трлн і, як очікується, в період 2019-2027 рр. зростатиме на рівні 4,9%, та у 2021 р. досягне \$1,7 трлн, а в 2027 р. вже \$2,09 трлн [2] (рис. 1).

Вагомою причиною стійкої позитивної динаміки глобального ринку ділового туризму є зростання обсягів світової торгівлі, позаяк цей показник сильно корелює з розвитком сектору business travel.

У структурі ринку ділового туризму найбільшу частку займає MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Events), що охоплює організацію

конференцій, галузевих виставок, зустрічей і супутні групові бронювання. У 2017 р. частка MICE в структурі ринку ділового туризму склала 61,7% і продовжує збільшуватися у короткостроковому і довгостроковому періоді.

* - прогноз ринку

Рис. 1. Динаміка світового ринку ділового туризму у 2006-2020 р.

Галузі економіки, які найбільше використовують діловий туризм, це – харчова промисловість, енергопостачання та нерухомість, внесок кожної з них в обсяг світового ринку ділового туризму перевищує 8%. Серед ТОП-10 галузей економіки, які традиційно характеризуються високою залученістю в діловий туризм, понад 60% припадає на харчову промисловість, B2B послуги, управління, оптову торгівлю, будівництво та комунікації. Ці сегменти у діловому туризмі вважаються такими, що відбулися, і від них не очікуються високі показники зростання найближчими роками (середньорічний темп зростання CAGR 6% і нижче). Проте ряд галузей є новими для ринку і активно розвиваються в рамках business travel, зокрема енергопостачання, нерухомість, B2C, транспорт, які характеризуються високими темпами зростання на ринку ділового туризму.

За результатами звіту GBTA, 89% всіх витрат на ділові поїздки (\$984 млрд) припадає на Азіатсько-Тихоокеанський регіон (АТР), Західну Європу і Північну Америку. При цьому АТР є найбільшим в світі ринком бізнес-туризму (38% від загальносвітового). З 2000 р. по 2013 р. його обсяг подвоївся – до \$392 млрд. Найшвидше зростання відзначається в Китаї – 6,9% у 2017 р., 6,6% у 2018 р., 6,4% у 2019 р. У 2020 р. зростання складе 6,1%, позаяк поглиблюється регуляторне

посилення фінансового сектору, а попит на експорт пом'якшується. Китай намагатиметься уникнути подальшої ескалації торговельного конфлікту з США [1; 3].

З 2005 р. на досить розвинених ринках ділового туризму у США і Японії спостерігався помірний ріст – 14% і 21% відповідно, а Китай продемонстрував щорічні показники, які перевищують інші країни у понад 6 разів. З 2014 р. також значно зріс ринок ділового туризму в Бразилії. З 2015 р. на ринки, що розвиваються в секторі ділового туризму (Бразилія, РФ, Індія, Китай) припадало 58% зростання глобального ринку [1]. Географічна структура ринку ділового туризму подана у табл. 1. Безумовними лідерами ринку у 2017 р. були Китай і США (\$347 і \$292 млрд відповідно), і до 2022 р. вони залишаться на своїх позиціях. Найвищі темпи зростання в період з 2017 по 2021 рр. очікуються в Індії (CAGR 12,5%), Великобританії (CAGR 9,5%), Німеччині (CAGR 9,0%) та Іспанії (CAGR 8,4%).

Таблиця 1

Географічна структура ринку ділового туризму у 2015-2022 рр.

Країна	Обсяг ринку ділового туризму, млрд. дол. США			Темп зростання ринку 2017-2021, %
	2015	2017	2022* прогноз	
Китай	291,276	346,502	476	8,3
США	289,837	292,29	355	3,9
Німеччина	63,534	72,07	92	9
Японія	62,101	63,798	71	0,8
Великобританія	47,138	50,039	63	9,5
Франція	37,103	40,117	50	7,8
Індія	26,629	37,127	64	12,5
Південна Корея	32,598	36,027	42	3,9
Італія	31,621	33,97	41	6,6
Бразилія	30,521	30,683	34	2,6
Канада	23,134	24,907	31	6
Австралія	21,767	23,458	28	4,3
Іспанія	19,393	22,079	29	8,4
Нідерланди	18,16	19,323	23	5,7
Росія	17,241	19,191	24	7,9

Джерело: сформовано на основі [1; 4]

Ділові поїздки забезпечують 22,2% внеску подорожей та туризму у ВВП Європи. Ділові поїздки до країн Західної Європи зросли на 4% у 2017 р. порівняно з 2016 р. У 2018 р. лише два міста США увійшли до

десятки найкращих та найдорожчих міст для ділових поїздок, а у 2019 р. – вже чотири міста: Лос-Анджелес та Сан-Франциско приєдналися до Вашингтона та Нью-Йорка. Інші шість міст у світовій десятці – це Женева, Цюріх, Париж, Рейк'явік, Базель та Берн [5].

Таким чином, глобалізація бізнесу разом із збільшення інфраструктурних інвестицій сприяє швидкому зростанню ринку подорожей, особливо у сегменті ділових поїздок. Прогнозується, що до 2025 р. щорічні витрати на діловий туризм будуть збільшуватися на 3,2%. Іншими чинниками зростання цього сегменту ринку у 2020-2023 рр. будуть посилення проникнення в Інтернет, зростання інтернету речей (IoT), посилення залучення штучного інтелекту тощо.

Різноманітні міжнародні туристичні виставки, заохочувальні тури, корпоративні тури, тимбилдінг і т. д. в кінцевому підсумку сприятимуть розвитку відповідної інфраструктури туризму і зростанню туристичних потоків. Для підвищення конкурентоспроможності на світовому туристичному ринку багато країн світу, в тому числі і Україна, використовуватимуть сегмент ділового туризму, а тому необхідно впроваджувати досвід передових країн в організації цього туристичного сектора, розробити ефективну маркетингову стратегію з просування ділового туризму, розвивати систему підготовки кадрів у сфері ділового туризму.

Література:

1. The Global Business Travel Association (GBTA) official website. URL : <https://www.gbta.org/>
2. Global \$2.09 Bn Business Travel Market Analysis and Forecasts to 2027. URL : <https://www.prnewswire.com/news-releases/global-2-09-bn-business-travel-market-analysis-and-forecasts-to-2027--300924093.html>
3. РБК: Объем и динамика глобального мирового рынка делового туризма 2019. URL : <https://wedoevents.ru/index.php/miceexpertise/23-btmarket/512-rbcgmbt2019>
4. GBTA BTI™ Outlook: Executive Summary ANNUAL GLOBAL REPORT & FORECAST PROSPECTS FOR GLOBAL BUSINESS TRAVEL 2018-2022 AUGUST 2018. URL : https://3rxg9qea18zhtl6s2u8jammft-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2018/08/2018_Global_BTI_Outlook_Executive_Summary_FINAL.pdf
5. 2019's most expensive cities for business travel <https://edition.cnn.com/travel/article/most-expensive-cities-business-travel-2019/index.html>